

Elke 3540 opnieuw grasduinen we in de geschiedenis van Herk-de-Stad.
Hille Raskin zorgt in dit nummer voor een bijdrage over Miel Cools.

Een getuigenis van Hille Raskin over Miel Cools (Herk-de-Stad, 1935-Hasselt, 2013)

Hille Raskin getuigt in deze editie van de 3540 over de bekende Herkse zanger en haar familielid Miel Cools. “Midden jaren '60 kwam Miel Cools met zijn liedjes onze huiskamer binnen”, vertelt Hille. “Ik was nog een kind maar ik merkte dat hij iemand speciaal was, vooral voor mijn moeder. De liedjes die hij zong waren soms ondeugend (Boer Bavo) en ze vertelden vaak een verhaal (De soldaat, Er was een tijd, De vlinder ..), maar wat mij vooral aantrok was de vaak weemoedige ondertoon en een zekere vorm van aanvaarding van de manier waarop het leven van mensen soms loopt. Hoe zijn stem klonk wist ik dus, maar hoe zag de zanger er eigenlijk uit? “

*“Ik heb de wereld niet willen verbeteren.
Misschien alleen een beetje mezelf”.*

“Het was vakantie en ons ma en ik reden mee naar Hasselt in de auto van Jef Vandereycken van het Klein Monnikenhof”, vertelt Hille Raskin. “Ik denk dat Rosa, de dochter, boter ging verkopen op de markt, wij hadden nog geen auto en dus mochten we mee als ma wat boodschappen wilde doen. Na het winkelen dronken we koffie bij patisserie Cools in de Kapelstraat en ma kocht een pakje ‘Pain à la Grècque’ voor de thuisblijvers. Ondertussen was de boter verkocht en wandelden we naar de auto, tot plots ons ma aangesproken werd door een man met een baard die haar ‘Vonneke’ noemde en haar omhelsde. Dat waren wij op de Kiezel niet gewoon en ik was nog verbaasder toen hij ook mij drie kussen gaf. Ik wist niet dat een baard zo zacht was, de stoppelbaarden uit mijn omgeving voelden heel anders aan. De man met de baard was Miel Cools, neef van mijn moeder.

Dokter Vanweddungenlaan

Auguste Emile Cools (Miel genoemd) werd geboren in Herk op 15 april 1935 in het gezin van André Cools en Celine Bex (Donk, 1906 – Herk-de-Stad 1992). Ze woonden in wat nu de Dokter Vanweddungenlaan heet. Ik vermoed dat iedereen toen gewoon de Boulevard zei.

Ongeveer tachtig jaar eerder, in 1856, trouwde een zekere Petrus Cools uit Tongerlo met Emeliana Wagemans uit Donk. Het verhaal gaat dat varkenskoopman Petrus naar de markt in Sint-Truiden ging en onderweg zijn Emeliana ontmoette.

Hij werd de overgrootvader van Miel Cools. Eén van de negen kinderen van Petrus kwam in Herk terecht na zijn huwelijk met Maria Lemmens. We zijn dan al in 1893 en aanbeland bij Miels grootvader, Gust Cools.

Grootouders Gust Cools en Maria Lemmens

Vijf kinderen

In dit gezin werden vijf kinderen geboren. De oudste, genoemd naar zijn grootvader Petrus, werd luitenant in het Belgisch leger en overleed in Kimberley (Zuid-Afrika) op 18 november 1918. Het volgende kind was Maria Henrica (1896) die slechts zeven maanden oud werd. Nummer drie was Renier, geboren in 1898, hij trok uit Herk weg naar Hoeilaart.

Als vierde was er Lucien (1900-1981) die trouwde met Elvire Swinnen, acht kinderen kreeg en van wiens nazaten er nog heel wat in Herk (en omstreken) wonen.

De jongste was André (1904-1973), de vader van Miel en zijn twee zussen Angèle en Myrèse en broer Danny. In een interview met Pol van Mosselvelde vertelt Miel dat zingen voor hem ademen was. Hij zong in de kerk, onderweg naar school en op familiefeesten entertainde hij de aanwezigen staande op een stoel. (<http://muziekarchief.be/kleinkunstchanson/mielcools.php>)

Huwelijk René Cools 1921 met vader André Cools links van de bruidegom

Hasselt

Na de Tweede Wereldoorlog verhuisde het gezin naar Hasselt, Miel ging naar het college en het muziekconservatorium en zette zijn eerste stappen in de muziekwereld. Daar vond hij ook zijn vrouw Jenny Nysten met wie hij een muzikaal duo vormde ... tot er kinderen kwamen en Jenny huisvrouw werd en Miel alleen met zijn gitaar verder ging. Hij vond de muzikale uitdrukkingvorm die het best bij hem paste

in de Kleinkunst, werd beroemd in Vlaanderen, nadien ook in Nederland en Duitsland, maar vanaf de jaren '80 werd het moeilijker om met Kleinkunst aan de bak te komen. Toch bleef hij liedjes schrijven en optreden en daarnaast begon hij een wijnhandel 'De Wingerd', nu uitgebaat door zoon Bert.

Hartproblemen

Maar dan kwamen er hartproblemen en in 2007 vond zijn dokter dat het genoeg geweest was.

Hoe reageerde Miel Cools zelf hierop? 'Ik ben nu een stuk in de 70. Mijn zoon Bert heeft de wijnzaak overgenomen. Ik ga hier en daar nog een paar liedjes zingen, want ik heb dat nodig. Ik zei het eerder: zingen is voor mij ademen op klank. En als de mensen na de voorstelling wat gelukkiger naar huis gaan, dan is mijn leven geslaagd. Ik heb de wereld niet willen verbeteren. Misschien alleen een beetje mezelf'.

(Bron: <http://muziekarchief.be/kleinkunstchanson/mielcools.php>)

De eerste juni 2013 sterft Miel. Hij wordt begraven in de Sint-Quintinskathedraal van Hasselt. Uiteindelijk is hij maar een goede tien jaar Herkenaar geweest, maar de liefde voor zijn dorp heeft hij op zijn manier verwoord in 'Herk-de-Stad', een lied dat hij uitbrengt in 1986.

Herk-de-Stad

*Ik denk nog vaak aan Herk-de-Stad
mijne ouwe dorp het doet me wat
jou in gedachte terug te zien
ik sta weer op de grote markt
voor 't standbeeld van het Heilig Hart
Louis van Pieke zijn vitrien
ik zie opeens weer Vonkskes kar
het brengt me even in de war
al die herinnering komt op me af
ik zie 't kasteel van de Pierrepont
de rechter die geen Vlaams verstond
voor appels pikken kreeg je straf*

*we waren arm, ach, wie had er wat
mijn dorp in naam was jij al stad
ik ben zo blij dat ik je zie
daar zijn de vrouwen van Jaccont
die ik als kind zo akelig vond
en lange Bèr zijn harmonie
en Pierre van Bèr van Pie van Nol
schenkt meester Buckers nog eens vol
Tuur van Julie die fluit zijn lied
ik zoek en vind de Winterbeek
waar ik mijn beste broek versleet
maar stekelbaarsjes vind ik niet*

*Ik denk nog vaak aan Herk-de-Stad
waar ik mijn kinderdromen had
het is er nog maar voor hoelang
het klooster, de Martinuskerk
maar graafmachines doen hun werk
mijn dorp wordt stad, het maakt me bang
ik weet nog dat de Herk niet stonk
ik hoor nog hoe de schoolbel klonk
en Staf Vanisterdael zingt zijn lied
en meester Witters en Blondien
ben ik de enige misschien
heimwee naar toen, ik weet het niet*

Voor wie meer wil weten over zijn muzikale carrière, naar zijn liedjes wil luisteren of de poëtische liedjesteksten wil lezen, zijn er een paar sites waar veel materiaal over hem te vinden is. <http://muziekarchief.be/kleinkunstchanson/mielcools.php> <https://vivavlaanderen.radio2.be/miel-cools/biografie> En dan is er nog <http://www.mielcools.nl/>. Een site van Theo Van Drunen die als tienjarige helemaal in de ban kwam van Miel en zijn liedjes. Met dank aan Jenny Nysten en Bert Cools voor de foto's.